

HƯỚNG DẪN GIẢI ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KỲ II

Thời gian làm bài: 180 phút

HƯỚNG DẪN GIẢI ĐỀ KIỂM TRA

Câu	Ý	Nội dung	Điểm
1	1	- Giới thiệu về tác giả Thạch Lam và truyện ngắn Hai đứa trẻ	0,25
		- Cảnh chờ tàu là một trong những cảnh đặc sắc của truyện ngắn	
		- Nguyên nhân có cảnh đợi tàu	0,50
		- Ý nghĩa của cảnh đợi tàu	1,00
		+ Là hoạt động diễn ra hàng ngày thể hiện mong muốn được nhìn đoàn tàu với những toa sáng rực rỡ trong chốc lát	
		+ Đoàn tàu đến mang những miền kí ức trở về với Liên => đợi tàu dường như cũng là để được trở về với quá khứ với nhiều kỉ niệm đẹp	
		+ Đoàn tàu đến mang theo những ánh sáng, âm thanh...=> đợi tàu chính là thể hiện mong muốn được thấy một thế giới mới tươi sáng hơn	
		+ Thể hiện khát khao về một cuộc sống tươi vui, tươi sáng, tốt đẹp hơn	
		- Nghệ thuật đặc sắc	0,25
2		- Giới thiệu câu nói của Xukhômliński	0,50
		+ Vấn đề bàn luận: ý nghĩa của sự tồn tại của mỗi con người	
		- Giải thích câu nói	1,00
		+ hạt cát vô danh: hạt cát không có tên tuổi, không ai biết đến	
		+ in dấu trên mặt đất: thể hiện bằng những dấu ấn vật chất để lại trên mặt đất	
		+ in dấu trong trái tim người khác: người khác biết đến mình, nhớ đến mình	
		=> con người tồn tại trên đời không phải là vô nghĩa, vô danh mà luôn để lại những dấu ấn cho đời và cho người khác	
		- Bàn luận về câu nói	1,00
		+ Mỗi con người sinh ra đều có ý nghĩa riêng với cuộc đời và với người khác	
		+ Phải sống như thế nào để khi không còn tồn tại trên thế giới này mà người khác vẫn nhớ đến mình	
		+ Con người luôn tự tin, sống chan hoà, sống có lí tưởng, mục đích cao đẹp...	
		- Bài học nhận thức và hành động	0,50

		+ Sống có ích, có mục đích, lí tưởng	
3a	1	Giới thiệu về tác giả, tác phẩm + Quang Dũng là nhà thơ mang đậm phong cách hào hoa, lãng mạn + Tây Tiến là một trong những bài thơ đặc sắc của ông trích trong tập Mây đầu ô 3 khổ thơ đầu tái hiện cảnh thiên nhiên Tây Bắc và chặng đường hành quân gian khổ của người lính Tây Tiến	0,50
	2	Hoàn cảnh ra đời bài thơ + Giới thiệu khái quát về binh đoàn Tây Tiến + Hoàn cảnh ra đời bài thơ: viết năm 1948 ở Phù Lưu Chanh, lúc này nhà thơ đang hoạt động ở đơn vị mới	0,50
	3	Nỗi nhớ Tây Tiến + Nỗi nhớ trực tiếp: “nhớ chơi vơi”: nỗi nhớ da diết nhưng tạo cảm giác mơ hồ, đầy ám ảnh, như bao trùm cả không gian + Những địa danh quen thuộc: sông Mã, Sài Khao, Mường Lát, Pha Luông, Mường Hịch - Thiên nhiên: + Không gian rộng: sương, hoa => vẻ đẹp lãng mạn, thơ mộng + Hoang sơ, bí hiểm, ẩn chứa đầy nguy hiểm + Con đường hành quân gian nan, vất vả, địa hình đầy hiểm trở cái chết luôn cận kề => hiện thực Phân tích các hình ảnh, từ ngữ để làm rõ cảnh thiên nhiên Tây Bắc: + Từ láy tượng hình: khúc khuỷu, thăm thẳm, heo hút + Nghệ thuật đối, điệp, một loạt thanh trắc, cách ngắt nhịp tạo sự gập ghềnh, khúc khuỷu... - Hình ảnh người lính trên con đường hành quân: + Không bước nữa: mệt mỏi + Gục lên súng mũ – bỏ quên đời => Chỉ ra các cách hiểu cho hai câu thơ này + Có thể do mệt mỏi, người lính dừng chân nghỉ, ngủ thiếp đi + Có thể đây là cách nói giảm, nói tránh cho sự mất mát, hi sinh của người lính Kết luận - 3 khổ thơ đem đến cho người đọc những ấn tượng khá rõ nét về thiên nhiên Tây Bắc vừa mang vẻ đẹp thơ mộng nhưng cũng mang vẻ đẹp hùng vĩ, một thiên nhiên hoang sơ, hiểm trở đầy nguy hiểm, cái chết luôn đe dọa, rình rập người lính trên con đường hành quân. Từ đó thấy được sự gian nan, vất vả của người lính Tây Tiến	0,25 0,25 1,00 0,50 1,00 0,50

		- Thể hiện nỗi nhớ da diết của nhà thơ về thiên nhiên Tây Bắc, về trung đoàn Tây Tiến - Thể hiện bút pháp lãng mạn xen lẫn tính hiện thực trong cách miêu tả của Quang Dũng	
	4	Khái quát lại giá trị của 3 khổ thơ đầu	0,50
3b	1	Giới thiệu về tác giả tác phẩm + Nguyễn Tuân là nhà văn suốt đời say mê và đi tìm cái đẹp, nhất là cái đẹp của tài hoa và nhân cách; là ngòi bút bậc thầy với phong cách sắc sảo, tài hoa, uyên bác. + Chữ người tử tù được coi là tuyệt tác của Nguyễn Tuân trong tập Vang bóng một thời Trong truyện ngắn, bên cạnh xây dựng thành công nhân vật Huân Cao, Nguyễn Tuân còn thành công khi xây dựng nhân vật quản ngục	0,50
	2	Nhân vật quản ngục - Về vị thế: quản ngục là đại diện cho bộ máy cai trị của triều đình mục nát; chuyên giám sát việc nhận, coi giữ tù nhân, có khi là cả việc tra tấn. Tính chất công việc và nơi làm việc đã tạo cho người đọc không mấy thiện cảm - Về phẩm chất: quản ngục là người biết yêu và trân trọng cái đẹp; là “một tấm lòng trong thiên hạ”, tâm hồn thuần khiết, tính tình ngay thẳng, biết quý trọng phẩm giá con người, đặc biệt là người có tấm lòng “biệt nhỡn liên tài”. Con người của quản ngục khiến chúng ta yêu mến => Trong hoàn cảnh nhà lao, với công việc coi ngục, quản ngục vẫn giữ được nhân cách đáng quý => trân trọng, cảm thông và yêu mến - Nhân vật quản ngục đem đến cho người đọc một cách nhìn nhận mới về con người: không nên chỉ đánh giá con người ở vẻ bề ngoài, ở công việc và môi trường làm việc của họ mà cần có sự đánh giá toàn diện, nhất là ở nhân cách của họ	2,00
	3	Ý nghĩa của hình ảnh so sánh - Là hình ảnh súc tích, tạo sự đối lập sắc nét giữa trong với đục, thuần khiết với ô trọc, cao quý với thấp hèn; giữa cá thể nhỏ bé mong manh với thế giới hỗn tạp, xô bồ. - Là hình ảnh so sánh hoa mỹ, đắt giá, gây ấn tượng mạnh, thể hiện một sự khái quát nghệ thuật sắc sảo, tinh tế giúp tác giả làm nổi bật và đề cao vẻ đẹp tâm hồn của nhân vật. Là chi tiết nghệ thuật mang đậm dấu ấn phong cách tài hoa của Nguyễn Tuân	2,00
	4	Khái quát lại nhân vật quản ngục	0,50

Chú ý: Học sinh có thể làm theo các cách khác với đáp án trên vẫn được điểm tối đa, tuy nhiên cần đảm bảo đầy đủ về kiến thức, diễn đạt trong sáng, ý tứ mạch lạc, rõ ràng và không viết sai chính tả.

Nguồn: [Hocmai.vn](https://hocmai.vn)

HOCMAI.VN